

*Seria
de
autor* PAULO
COELHO

PAULO COELHO s-a născut la Rio de Janeiro în 1947. Este unul dintre cei mai de succes romancieri ai lumii, cărțile sale traduse în 80 de limbi și editate în peste 200 de țări atingând, până în prezent, vânzări de peste 150 de milioane de exemplare în întreaga lume, iar în România, de peste un milion de exemplare. Înainte să devină un adevărat fenomen literar, a fost un hippie rebel, apoi autor dramatic, director de teatru, jurnalist, poet. În 1986 face pelerinajul la Santiago de Compostela, eveniment care i-a marcat viața și cariera. Deși profund atașat de Brazilia natală, romanele lui dezvoltă drame universale, ceea ce explică primirea entuziastă de care se bucură pe toate meridianele. Paulo Coelho este scriitorul cu cea mai mare comunitate online, având peste 23 de milioane de fani pe rețelele de socializare. În 2009, a intrat în Guinness Book drept autorul celei mai traduse cărți (romanul *Alchimistul*). Este consilier special UNESCO în cadrul programului „Convergențe spirituale și dialoguri interculturale”, membru al comitetului director al Fundației Shimon Peres, al Schwab Foundation for Social Entrepreneurship, al Lord Menuhin Foundation.

I s-au decernat numeroase premii (printre care premiul german Bambi 2001, acordat personalității culturale a anului, premiul italian Fregene pentru literatură) și importante distincții (Cavaler al Legiunii de Onoare, Franța, 1999; Comandor al Ordinului Rio Branco, Brazilia, 1998 etc.). Este membru al Academiei Braziliene de Litere din 28 octombrie 2002.

A fondat Institutul Paulo Coelho, care acordă ajutoare îndeosebi copiilor și bătrânilor din păturile defavorizate ale societății braziliene.

Este colaborator permanent al unor reputeate publicații, printre care *Corriere della Sera* (Italia) și *El Semanal* (Spania).

Opere principale: *Jurnalul unui Mag* (1987); *Alchimistul* (1988); *Brida* (1990); *Walkiriile* (1992); *La râul Piedra am șezut și-am plâns* (1994); *Al cincilea munte* (1996); *Manualul războinicului luminii* (1997); *Veronika se hotărăște să moară* (1998); *Diavolul și domnișoara Prym* (2000); *Unsprezece minute* (2003); *Zahir* (2005); *Vrăjitoarea din Portobello* (2006); *Ca un râu care curge* (2006); *Învingătorul este întotdeauna singur* (2008); *Aleph* (2010); *Manuscrisul găsit la Accra* (2012); *Adulter* (2014). Numeroase dramatizări, CD-uri și jocuri electronice după cărțile sale.

PAULO
COELHO

*La râul Piedra
am șezut
și-am plâns*

Traducere din portugheză de
PAVEL CUILĂ

HUMANITAS
fiction

Redactor: Sorin Mărculescu
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Doina Elena Podaru

Tipărit la Monitorul Oficial R.A.

PAULO COELHO

NA MARGEM DO RIO PIEDRA EU SENTEI E CHOREI

Editora Rocco LTDA. Rio de Janeiro, 1996

© Paulo Coelho, 1994

Această ediție a fost publicată cu acordul

Sant Jordi Asociados, Barcelona, Spania.

Toate drepturile rezervate

<http://www.paulocoelho.com>

© HUMANITAS FICTION, 2011, 2014, pentru prezenta
versiune românească

ISBN 978-973-689-733-7

Descrierea CIP este disponibilă
la Biblioteca Națională a României.

EDITURA HUMANITAS FICTION

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România

tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 0372.743.382; 0723.684.194

*O, Marie, cea zămislită fără de prihană,
roagă-te pentru noi,
cei care ne îndreptăm către Tine.
Amin*

*Dar înțelepciunea a fost găsită
dreaptă de către toți fiii ei.*

LUCA, 7, 35

*Pentru I.C. și S.B., a căror comuniune iubitoare m-a
făcut să văd chipul feminin al lui Dumnezeu;
Monica Antunes, tovarășa mea din primul ceas,
care cu dragostea și entuziasmul ei
incendiază lumea întreagă;
Paulo Rocca, pentru bucuria bătăliilor pe care le-am
dat împreună și pentru demnitatea luptelor
pe care le-am purtat între noi;
Matthew Lore, pentru că nu a uitat
un citat înțelept din I Ching:
„Perseverența e favorabilă.”*

NOTA AUTORULUI

Pe când vizita o insulă, un misionar spaniol se întâlnește cu trei preoți azteci.

— Cum vă rugați? — întreabă părintele.

— Avem o singură rugăciune — răspunde unul dintre azteci —. Zicem: „Doamne, Tu ești trei, noi suntem trei. Miluiește-ne pe noi.“

— Frumoasă rugăciune — zise misionarul —. Dar ea nu este chiar ruga pe care o ascultă Dumnezeu. Am să vă învăț una mult mai bună.

Părintele îi învață o rugăciune catolică și-și văzu mai departe de drumul său de evanghelizare. După ani, aflat pe corabia care se întorcea în Spania, îi fu dat să treacă din nou prin insula aceea. De pe punte, îi zări pe cei trei preoți pe mal și le făcu semn cu mâna.

În aceeași clipă, cei trei începură să meargă pe apă către el.

— Părinte! Părinte! — strigă unul din ei, apropiindu-se de corabie —. Mai învață-ne o dată rugăciunea pe care o ascultă Dumnezeu, fiindcă nu ne-o mai putem aduce aminte!

— Nu contează — zise misionarul, văzând minunea. Și-i ceru iertare lui Dumnezeu pentru că nu reușise să priceapă mai devreme că El vorbea toate limbile.

Istoria asta ilustrează foarte bine ceea ce încerc să povestesc în *La râul Piedra am șezut și-am plâns*. Rareori ne dăm seama că suntem împresurați de Extraordinar. Miracolele se întâmplă în jurul nostru, semnele lui Dumnezeu ne arată drumul, îngerii insistă să fie auziți, dar noi, fiindcă suntem învățați că există formule și reguli pentru a ajunge până la Dumnezeu, nu luăm seama la nimic din toate acestea. Nu pricepem că El se află oriunde Îl lăsăm să intre.

Practicile religioase tradiționale sunt importante: ele ne fac să împărtășim cu ceilalți experiența comunitară de proslăvire și rugăciune. Dar să nu uităm niciodată că experiența spirituală e în primul rând o experiență *practică* a Iubirii. Și în Iubire nu există reguli. Putem încerca să ne ținem de manuale, să ne controlăm inima, să avem o strategie de comportament — dar toate acestea sunt fleacuri. Inima este cea care hotărăște și doar ce hotărăște ea este important.

Noi toți am avut parte de o asemenea experiență în viață. Noi toți, la un moment dat, ne-am spus printre lacrimi: „Sufăr din cauza unei iubiri care nu merită.” Suferim deoarece ne imaginăm că dăm mai mult decât primim. Suferim deoarece dragostea noastră nu este recunoscută. Suferim pentru că nu ne putem impune propriile noastre reguli.

Suferim fără rost: pentru că în dragoste se află sămânța creșterii noastre. Cu cât iubim mai mult, cu atât suntem mai aproape de experiența spirituală. Adevărații iluminați, cu sufletele lor incendiate de Iubire, învingeau toate prejudecățile vremii. Cântau, râdeau, se rugau cu voce tare, dansau, participau la ceea ce Sfântul Pavel numea „nebulia sfântă”. Erau veseli — pentru că cine iubește învinge lumea, nu-i

e teamă că pierde ceva. Adevărata iubire este un act de total abandon.

La râul Piedra am șezut și-am plâns e o carte despre însemnătatea acestui abandon. Pilar și tovarășul ei sunt personaje fictive, dar ei simbolizează numeroasele conflicte ce ne însoțesc în căutarea noastră a unui Dincolo. Mai devreme sau mai târziu, trebuie să ne învingem temerile, de vreme ce drumul spiritual se parcurge prin experiența zilnică a iubirii.

Călugărul Thomas Merton spunea: „Viața spirituală se reduce la dragoste. Nu iubești pentru că vrei să faci binele sau să ajuți și să aperi pe cineva. Dacă acționăm așa, îl vedem pe aproapele ca pe un simplu obiect, iar pe noi ne vedem ca pe niște persoane generoase și înțelepte. Asta nu are nimic de a face cu iubirea. A iubi înseamnă a fi în comuniune cu celălalt și a descoperi în el scânteia lui Dumnezeu.”

Fie ca plânsul lui Pilar la râul Piedra să ne călăuzească pe drumul acestei comuniuni.

PAULO COELHO

... **a**m șezut și-am plâns. Legenda povestește că tot ce cade în apele acestui râu — frunzele, insectele, penele păsărilor — se preschimbă în pietrele din albia lui. Ah, ce n-aș da să-mi pot smulge inima din piept și să dau cu ea de-a azvârlita pe firul apei, și atunci nu m-ar mai încerca nici durere, nici dor, nici amintiri.

La râul Piedra am șezut și-am plâns. Gerul iernii mă face să-mi simt lacrimile pe obraji, și ele cad, amestecându-se cu apele înghețate ce curg prin fața mea. Undeva râul acesta se împreună cu altul, apoi cu altul, până când — departe de ochii și de inima mea — toate apele astea dispar în mare.

Fie ca lacrimile să-mi curgă atât de mult, încât iubitul meu să nu știe niciodată că într-o zi am plâns de dorul lui. Fie ca lacrimile să-mi curgă atât de mult, încât să pot da uitării râul Piedra, mănăstirea, biserica din Pirinei, ceața, potecile pe care le-am bătut împreună.

Voi uita drumurile, munții și câmpiile din visele mele — visele care-mi aparțineau și pe care totuși nu le cunoșteam.

Îmi amintesc de clipa mea magică, de clipa aceea când un „da” sau un „nu” ne poate schimba viața. S-ar părea că a trecut atât de mult timp de atunci și

totuși e doar o săptămână de când l-am întâlnit din nou pe iubitul meu și l-am pierdut.

Povestea asta am scris-o la malul râului Piedra. Îmi simțeam mâinile înghețate, picioarele înțepenite din pricina poziției în care stăteam și clipă de clipă aș fi vrut să mă opresc.

— Caută să trăiești. Amintirile sunt pentru cei mai bătrâni — spunea el.

Iubirea ne face poate să îmbătrânim înainte de vreme și ne reîntinerește când tinerețea s-a dus. Cum să nu-ți amintești însă momentele acelea? Tocmai de-aceea scriam, ca să-mi prefac tristețea în nostalgie, singurătatea în amintiri. Pentru ca atunci când îmi voi fi terminat de povestit mie însămi povestea asta, să mi-o pot azvârli în Piedra — așa mi-a spus femeia care mă găzduise. Numai atunci — cum spusese o sfântă — ar putea stinge apele ceea ce a scris focul.

Toate poveștile de dragoste sunt la fel.

Ne petrecusem copilăria și adolescența împreună. Apoi, el a plecat, așa cum pleacă toți băieții din orașele mici. A spus că avea să cunoască lumea, că visele lui se înfiripau dincolo de câmpiile din Soria.

Câțiva ani n-am mai avut vești de la el. Din când în când primeam câte o scrisoare, dar nimic mai mult — pentru că el nu s-a mai întors niciodată în pădurile și pe străzile copilăriei noastre.

Când mi-am isprăvit studiile, m-am mutat la Zaragoza — și am descoperit că el avusese dreptate. Soria era un oraș mic și singurul ei poet faimos spusese că drumul e făcut ca să umbli pe el. M-am înscris la o facultate și mi-am găsit un iubit. Am început să învăț ca să obțin o bursă, care nu mai venea. Am muncit ca vânzătoare, mi-am plătit studiile, am fost respinsă la concursul public, m-am despărțit de prietenul meu.

Între timp, scrisorile de la el începuseră să-mi vină mai des — și mă simțeam invidioasă pe timbrele din atâtea țări străine. El era prietenul mai în vârstă, care știa tot, străbătea lumea, prindea aripi — pe când eu mă străduiam să prind rădăcini.

De la o vreme, scrisorile lui începuseră să vorbească despre Dumnezeu și-mi veneau dintr-un același loc din Franța. Într-una din ele, își mărturisea

dorința de a intra într-un seminar și de a-și închina viața rugăciunii. I-am scris și eu și l-am rugat să mai aștepte un pic, să-și trăiască nițel mai mult libertatea înainte de a se angaja în ceva atât de serios.

Când mi-am recitit scrisoarea, m-am decis să o rup: ce drept aveam eu să vorbesc despre libertate sau angajare? El știa ce înseamnă lucrurile astea, nu eu.

Într-o bună zi am aflat că ținea conferințe. Am rămas surprinsă, fiindcă era prea tânăr ca să poată da lecții altora. Dar acum două săptămâni mi-a trimis o carte poștală în care-mi spunea că avea să vorbească pentru un mic grup de la Madrid și mă ruga să particip și eu.

Am călătorit patru ore, de la Zaragoza la Madrid, deoarece voiam să-l revăd. Voiam să-l aud. Voiam să stau cu el într-un bar, să ne amintim de vremurile când ne țineam împreună de șotii și credeam că lumea e prea mare ca să poată fi străbătută.